

ЗМЕСТ

| | |
|----------------------------------|---|
| Уводзіны (Евароўскі В. Б.) | 8 |
|----------------------------------|---|

| | |
|---|----|
| Глава 1. Развіццё рэлігійнай і нацыянальнай самасвядомасці ў беларускай думцы канца XVI–XVII ст. | 20 |
|---|----|

| | |
|---|----|
| 1.1. Беларуская мова як фактар дзяржаўнай незалежнасці і рэлігійнай свабоды (Міхеева І. Б.) | 20 |
| 1.2. Крызіс дзяржавы і ідэя нацыянальнай кансалідацыі (А. Філіповіч, «Прамова Мялешкі», «Ліст да Абуховіча») (Саверчанка І. В.) | 29 |
| 1.3. Праблемы рэлігійна-палітычнага і нацыянальна-культурнага жыцця ў палемічнай публіцыстыцы (канец XVI – пачатак XVII ст.) (Старасценка В. У) | 36 |
| 1.4. Усведамленне грамадскага быцця ў беларускай думцы 20–90-х гадоў XVII ст. | 67 |

| | |
|---|----|
| Глава 2. Рэфармацыйны рух: духоўна-філасофскія дасягненні і асэнсаванні | 96 |
|---|----|

| | |
|--|-----|
| 2.1. Дыскусіі вакол хрысціянскай дактрыны (Закон Божы, тэалогія, эклесіялогія і знакі веры) (Саверчанка І. В.) | 96 |
| 2.2. Нясвіжскі «Катэхізіс» 1562 г. як рэлігійна-этычны помнік беларускага пратэстантызму (Падокшын С. А.) | 142 |
| 2.3. Філасофска-этычная канцэпцыя Андрэя Волана | 149 |
| 2.4. Этыка беларускіх сацыніян | 156 |
| 2.5. Этыка ў сістэме пратэстанцкай і праваслаўнай адукацыі. Кампаратыўны аспект | 164 |
| 2.6. Выкарыстанне ідэй антычнай філасофіі прадстаўнікамі праваслаўнага, каталіцкага і рэфармацыйнага напрамкаў у другой палове XVI – першай палове XVII ст. у Беларусі (Падалінская А. А.) | 170 |

| | |
|---|------------|
| Глава 3. Брэсцкая унія як сацыякультурны феномен | 197 |
| 3.1. Пастаноўка пытанняў (<i>Падокшын С. А.</i>) | 197 |
| 3.2. Перадумовы уніі | 210 |
| 3.3. Станаўленне вялікадзяржаўнай ідэалогіі | 219 |
| 3.4. Ідэі царкоўнай уніі ў другой палове XVI ст. | 226 |
| 3.5. Станаўленне царкоўна-арганізацыйнай і культурна-асветніцкай структуры Уніяцкай царквы | 239 |
| 3.6. Праект палітычна-канфесійнай інтэграцыі з Масквой | 241 |
| 3.7. Ідэя царкоўнага адзінства ў творчай спадчыне Іпацыя Пацея (<i>Саверчанка І. В.</i>) | 243 |
| 3.8. Сацыяльна-палітычныя праблемы (<i>Кутузава Н. А.</i>) | 255 |
| 3.8.1. Эклезіялагічны сэнс канцэпцыі «адзінства» | 255 |
| 3.8.2. Рэформы Уніяцкай царквы Іосіфа Вельяміна-Руцкага | 262 |
| 3.8.3. Грамадскія супольнасці і суверэннасць дзяржавы | 268 |
| 3.9. Гістарычны лёс уніяцтва і праблема нацыянальнай беларускай Царквы (другая палова XVII–XX ст.) (<i>Падокшын С. А.</i>) | 278 |
| Глава 4. Напрамкі развіцця праваслаўнай думкі ў XVI–XVII стст. | 286 |
| 4.1. Праблема «ісціннага быцця» ў палемічных сачыненнях канца XVI – пачатку XVII ст. (<i>Кутузава Н. А.</i>) | 286 |
| 4.2. Натурфіласофія, касмагонія і антрапалогія Кірылы Транквіліёна-Стаўравецкага (<i>Саверчанка І. В.</i>) | 295 |
| 4.3. Культурна-асветніцкая мабілізацыя праваслаўя (<i>Падокшын С. А.</i>) | 306 |
| 4.4. Антыўніяцкая апазіцыя і яе роля ў сацыяльна-палітычным і рэлігійна-культурным жыцці Беларусі і Украіны першай паловы XVII ст. | 309 |
| 4.5. Аднаўленне Праваслаўнай мітраполіі і праект утварэння Патрыярхіі Вялікага Княства Літоўскага (<i>Саверчанка І. В.</i>) | 318 |
| 4.6. Барока ў праваслаўнай культуры Усходняй Еўропы XVI–XVII стст. (<i>Ігнатаў У. К.</i>) | 330 |
| 4.6.1. Гісторыка-культурная роля Барока | 330 |
| 4.6.2. Нацыянальныя ўкраінскія традыцыі (<i>Есіпенка С. Л.</i>) | 339 |
| 4.6.3. Барочная тэорыя сінтэзу ідэйна-палітычных і рэлігійна-філасофскіх традыцый Усходнеславянскага арэала і Заходняй Еўропы ў творчасці мысляроў Кіева-Магілянскай калегіі (<i>Ігнатаў У. К.</i>) | 349 |
| 4.6.4. Асветніцкі рух полацкага праваслаўнага манаства (Ігнат Іяўлевіч, Епіфаній Славінецкі) | 354 |
| 4.6.5. Ідэя апостальскага служэння (Афанасій Філіповіч) | 361 |

| | |
|--|------------|
| 4.7. Узнікненне канцэпцыі хрысціянскага ўніверсалізму ў светапоглядзе Сімяона Полацкага | 372 |
| 4.7.1. Культ кнігі. Пафас творчасці | 386 |
| 4.7.2. Этыка. Грамадска-палітычныя погляды..... | 394 |
| 4.7.3. Канцэпцыя адукаванага абсалютызму. Філасофія гісторыі | 400 |
| Глава 5. Праблема талерантнасці ў рэлігійна-філасофскай і сацыяльна-палітычнай думцы Вялікага Княства Літоўскага (другая палова XVI – першая палова XVII ст.) | 411 |
| 5.1. Гістарыяграфія праблемы (<i>Бортнік І. А.</i>) | 411 |
| 5.2. Талерантнасць ў межах рэнесанснага «хрысціянскага гуманізму» | 427 |
| 5.3. Талерантнасць ў дыскурсе контррэфармацыйнага руху | 435 |
| 5.4. Ідэя верацярпімасці як альтэрнатыва ідэі уніі | 449 |
| 5.5. Талерантнасць ў пратэстанцкай рэлігійна-філасофскай і сацыяльна-палітычнай думцы | 465 |
| 5.6. Талерантнасць у праваслаўнай думцы | 483 |
| 5.7. Спецыфіка канцэптуальных падыходаў да праблемы талерантнасці ў вучэнні «Польскіх і Літоўскіх братоў» | 504 |
| 5.8. Верацярпімасць як сутнаснае вызначэнне талерантнасці | 517 |
| 5.9. Вобраз святога. Традыцыі карнавальнай смехавай культуры. Ідэі вальнадумства (<i>Ігнатаў У. К.</i>) | 531 |
| 5.10. Вальнадумства і атэізм у XVII ст. (<i>К. Лышчынскі</i>) (<i>Пракошына К. С.</i>) | 543 |
| Заклучэнне (<i>Евароўскі В. Б.</i>) | 553 |
| Літаратура | 560 |